

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਹਰਚਰਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1564,

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ 46)-ਐਸ 7-ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1956 ਦਾ 64)-ਐਸ 7-ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ-ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ-ਕੀ ਐਸ.ਐਸ. 7(6) ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਡੀਲਰਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7(6) ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਨਾਹੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, 27 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਅਤੇ ਬੀ ਕੇ ਝਿੰਗਨ:- ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਐੱਸ. ਨੇਹਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ:- ਵਕੀਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਮੈਸਰਸ ਮਾਡਰਨ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ, ਮੰਡੀ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇਕਲੋਤਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਖਿਓ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ ਜੋ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮਿਤੀ 10 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਜੁਲਾਈ-3-9897 ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਜੂਲ-ਸੀ.ਐਸ.ਟੀ.-2188 ਹੈ, ਮਿਤੀ 12 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 10 ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ-1 ਅਤੇ ਬੀ-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਉਂ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ 29 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਬਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

- (1) ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (2) ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਵੀ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16; ਅਤੇ
- (3) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(4) ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7(6) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ; ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ 7(4) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਧਾਰਾ 7(6) ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ 7(4) ਤਾਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਘੱਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਠਾਵਾਂਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੌਂਪਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"15. ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 3।"

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ, ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, 30 ਮਾਰਚ, 1949, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ 1344-ਈ ਅਤੇ ਟੀ ਅਤੇ 1346-ਈ ਅਤੇ ਟੀ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਨੰਬਰ 1344-ਈ ਅਤੇ ਟੀ.-ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਰੁੱਧ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ: -

ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ	ਸ਼ਕਤੀਆਂ	ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
1. ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਲੰਧਰ ਸਰਕਲ	ਅ/ਧ 20 ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ	ਜਲੰਧਰ ਡੀਵੀਜ਼ਨ
2. ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਬਾਲਾ ਸਰਕਲ	ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਅੰਬਾਲਾ ਡੀਵੀਜ਼ਨ
3. ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ	ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਏ) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ।	ਜਿਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ।
4. ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ	ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਏ) ਦੇ	ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਦੋਂ
ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੈਕਸ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ
ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ
ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਿਹਨਾਂ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਲਾਨਾ ਕੁੱਲ
ਟਰਨਓਵਰ 5,00,000/-
ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਸ.ਡੀ.

30 ਮਾਰਚ 1949,
ਸਿੰਘ

ਰਘਵੀਰ

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ

ਨੰਬਰ 1346-ਈ ਅਤੇ ਟੀ.-ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਵੰਸ਼ ਲਾਲ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਐਸ.ਡੀ.

30 ਮਾਰਚ 1949,
ਸਿੰਘ

ਰਘਵੀਰ

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:- "ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ- ਧਾਰਾ 7(4) ਅਧੀਨ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ.ਬੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ:

1. ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ- * * * * *," ਇਹਨਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 7(6) ਜਾਂ

ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਆਧਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰੱਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਕਿ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਅਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਡੀਲਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7(4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"7. (4) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਂ: "ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ * * * ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ " ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਅਤੇ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ 'ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ' ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਾਰਾ, 16 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 16 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ' ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜੋੜਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 7(6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਅਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 7(6) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਧਾਰਾ 7(4) ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਡ੍ਰਾਫਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 7(4) ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ

ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਗੱਲ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7(4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"7(4) ਏ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, - (ੳ) ਜਾਂ ਤਾਂ ਡੀਲਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਏ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।